

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הלא' והיו אנ"ש והתמימים

מדקדקים

בימה לדיון בין התמימים ואנ"ש
להגברת הלימוד והעיון
בשיחות תנש"א תשנ"ב

גליון כח

דבר מלכות ש"פ בהר"ב חוקותי תנש"א

ב"ה

תוכן

משיח נמצא כאן, בינינו! / עמ' 6

יומן מרתק מהתוועדות ש"פ אמור תנש"א

אין כיסוי על נושא המשיח / עמ' 8

הרה"ח נועם ווגנר - ראש ישיבת תות"ל יוהנסבורג, דרום אפריקה

לגלות את הפנימיות של העולם / עמ' 11

הרה"ח אלחנן משיולובין - חבר הנהלת ישיבת תות"ל ביתר עילית

ב"דור השביעי" משתמשים בשכל! / עמ' 14

הרה"ח שניאור שניאורסון - ר"מ בישיבת תות"ל רמת אביב

יו"ל ע"י מערכת 'מדקדקים'

שע"י תלמידי התמימים בישיבת תות"ל המרכזית

770 - בית משיח

• יוצא לאור לקראת ש"ק פרשת בהרי"ב חוקותי (בחול"ל) תשע"ח

הגיליון הבא יצא לאור בעז"ה לקראת ש"ק פרשת במדבר

אנ"ש והתמימים מוזמנים לשלוח הערות ותגובות עד יום שני כ"ט אייר

לתרומות והקדשות, לתגובות, או להצטרפות לקבלת הקובץ באימייל מידי שבוע:

©medakdekim770@gmail.com • ☎+1(540)3585152

כמה מילים בפתח העיון בשיחת ש"פ בהו"ב תנש"א

אין מי שלא מבחין בשינוי הקיצוני בין שיחת הדבר מלכות של ש"פ בהר בחוקותי לשיחות הקודמות לה. בעוד שהשיחות הקודמות היו 'המשך' ארוך שהוקדש לנושא הגאולה והבאתה - ועד לשיחה האחרונה מש"פ אמור, שעוסקת בנושא הגאולה אף מבלי להתייחס לפרשת השבוע! - לפתע מגיעות שתי שיחות שבהן נושא הגאולה כמעט ולא מוזכר.

היו חסידים שקישרו זאת למענה הרבי מאותה תקופה, לחסיד שתיכנן יוזמה מיוחדת לפירסום עניני גאולה ומשיח: "כפי התוצאות שבינתיים, על פי הידיעות שהגיעו עד עתה, הכתיבה וההדפסה לאחרונה הקימו מנגדים חדשים להרחקת לימוד החסידות. לפי המצב דעתה מסתבר יותר הפסק בזה למשך זמן". מסתבר, כך טוענים, שזו הסיבה גם ל"הפסק למשך זמן" בנושא הגאולה גם בשיחות הקדושות.

אמנם, רק בהסתכלות שטחית במיוחד אפשר לראות כאן נסיגה, קיפול הדגל. כביכול התייחס הרבי מללמד אותנו את נושא הגאולה, ותחת זאת ממלא את זמן ההתוועדות בנושאים אחרים, חשובים פחות. אך בעיון כדבעי ברצף השיחות של בהר-בחוקותי ובמדבר, קולטים ומפנימים שהרבי לא עצר לרגע את המהלך הגאולתי שהחל בכ"ח ניסן! על השינוי בשיחות, אפשר אולי להסתכל מזווית קצת אחרת:

לאחר שהשיחה הידועה לא הובנה כהלכה, והחל הלך רוח כביכול הבאת הגאולה היא משימה שמיימת ומנותקת מהחיים השגרתיים - גילה לנו הרבי בשיחות של שמיני-אמור מהי הגאולה באמת: לא דבר חדש וזר לחיי העולם שלנו, אלא גילוי האמת הפנימית שנמצאת כבר כעת בתוכו.

אך כנראה שגם שיחות אלו לא התיישבו היטב במוח ובלב. קשה עדיין לעכל שאכן, הגאולה נמצאת כבר כעת בתוך-תוכו של העולם שלנו. ולכן מחזיר אותנו הרבי לבסיס, ומלמד אותנו מהו ענינו האמיתי של אותו עולם: כל העולם על כל פרטיו המנופחים מחשיבות, אינו אלא גילוי הכח האלוקי שבעשרה המאמרות; וגם הכח שבעשרה המאמרות אינו אלא פירוט וביטוי לכח האלוקי האמיתי כפי שהוא בטהרתו - המאמר האחד.

כשנתבונן היטב במהותו, פנימיותו ותכליתו של העולם כפי שמבוארת בשיחה זו - יקל עלינו להבין את הנקודה שבשיחות הקודמות: איך בתוך אותו עולם, ודוקא ממנו, תצמח גאולה אמיתית ושלימה.

דברי הרב

מהתוועדות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"י עבודת התשובה בשברון לב זוכים לביזה הכי גדולה

- הולכים בריקוד הכי גדול, ביחד עם כל בני ישראל לארצנו הקדושה . מתגלה אמיתית מציאותו של העולם העולם, גילוי ההעלם העצמי . קטעים משיחת ש"פ בהר"ב חוקותי, מבה"ח סיון, ה'תנש"א

ויהי רצון, שנוכה תיכף ומיד עוד לפני מתן תורה ולפני ר"ח סיון לגילוי ד"תורה חדשה מאיתי תצא" בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, והולכים בריקוד הכי גדול, ביחד עם כל בני ישראל, "בנערינו ובזקנינו . . . בבנינו ובבנותינו" לארצנו הקדושה.

ואז נלך כולנו "מחיל אל חיל" עד ל"יראה אל אלקים בציון", ציון בפשטות דקאי על ירושלים עיה"ק, ובה גופא - בפנימיות (ה"ציון") שבירושלים שזהו הר הבית וביהמ"ק, ועד לפנימיות דביהמ"ק - קדש הקדשים, ועד ל"ציון" שבקדש הקדשים שזהו הארון והלוחות שבו, הן לוחות ראשונות והן לוחות אחרונות, וכולל גם שברי לוחות (שלדעה אחת מונחים ג"כ בארון), שרומזים על מעלת התשובה ד"לב נשבר ונדכה אלקים לא תבוה".

ויש לומר (ע"ד הרמז) בדיוק הלשון "אלקים לא תבוה" - שע"י עבודת התשובה בשברון הלב והפיכת ה"לא" מהפכים את ה"תבוה", בזיון, לביזה הכי גדולה, ע"ד ביזת מצרים ש"יצאו ברכוש גדול". ועוד יותר מזה בגאולה האמיתית והשלימה, שהרי שעבוד גלות זו הוא קשה יותר באין ערוך לשעבוד מצרים, וממילא מובן שגם הביזה ביציאה מן הגלות גדולה שלא בערך מביזת מצרים. ויתירה מזה - "מרובה מדה טובה ממדת פורענות", וממילא ההוספה בכיזה היא עוד יותר מההוספה בשעבוד.

. . וזהו גם מה שלעתיד לבא תהי' שלימות הענין ד"לב נשבר ונדכה אלקים לא תבוה" - כי אז נעשית שלימות ענין התשובה "לב נשבר ונדכה", כמאמר "משיח אתא לאתבא צדיקיא בתיובתא".

ועוד ועיקר - שזוכים לכל זה תיכף ומיד ממש, שזה שבחורים בתואר זה דוקא הוא גם מפני שרומז על ביאת הגאולה באופן גלוי עד כדי כך שיהי' ניתן למשש את הגאולה ואת משיח צדקנו שכבר בא ונמצא כאן בינינו ("ער געפינט זיך דאָ צווישן אונז"), בחוש המישוש, ובאופן ד"מראה באצבעו ואומר זה", ולוקחים איתנו את כל עניני הגלות אל הגאולה העתידה.

ולא ששוללים ומבטלים את כל עניני הגלות והעולם, אלא שע"י עבודתם של בני ישראל בעולם, פועלים את גילוי ה"מאמרות" בעולם הזה התחתון - הוספת האל"ף (דאלופו של עולם, הן מלשון שליטה - אלוף ובעה"ב, והן מלשון ש'מלמד' (אולפנא) את כל העולם) נעשה מכל עניני הגלות ו"גולה" - "גאולה".

וזה שגם אז לא תבטל מציאות העולם, ויתירה מזו - שגם לעתיד לבא יהי' שמו אשר יקראו לו - "עולם" מלשון העלם, כי אז מתגלה אמיתית מציאותו של העלם העולם, גילוי ההעלם העצמי דבחי' "ישת חושך סתרו" שלמעלה מגדר גילוי.

וכאמור, זוכים תיכף ומיד לגאולה העתידה עוד ביום הש"ק זה, ובפרט בעמדנו קודם תפילת המנחה, ולאחרי זה - מוצש"ק, ביחד עם סעודתא דדוד מלכא משיחא, ש"אני אברך ולי נאה לברך", "כוסי רוי" - וכולל גם עם סעודת לויתן ושור הבר, נוסף לכל עניני ההרחבה באכו"ש, כמארו"ל "עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת" (ולהעיר שבא' מהדרושים מקשר את סעודת לויתן ושלימות האכילה הגשמית דלעתיד לבא עם ענין הגלוסקאות).

והולכים לארץ הקודש, ולירושלים עיה"ק, ולביהמ"ק, עד לקדש הקדשים, כולל לוחות ראשונות ולוחות אחרונות, ושברי לוחות שבארון, דקאי על עבודת התשובה דלע"ל "דמשיח אתא לאתבא צדיקיא בתיובתא" (כנ"ל) . . וכל זה באופן נצחי כהמשך הכתוב "לעולם ירשו ארץ", ירושה אין לה הפסק, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב.

נזכרים ונעשים

יומן מזמן אמירת השיחה בבית חינו

משיח כבר בא, והוא נמצא כאן, בינינו!

בשעה 1:40 ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות, כשהקהל מנגן "שישו ושמחו בשמחת הגאולה".

אחרי שבירך בופה"ג ניגנו (כרגיל לאחרונה) "זאָל שוין זיין די גאולה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה. באמצע נתן פרוסת עוגה לילד הקטן מהאחים שארף שיחיו.

שיחה א' ארכה כשעה וחמש דקות (!), ואותה פתח באומרו שהיום הוא שבת מבה"ח סיון שבו ניתנה תורה ובמדבר דוקא - מקום הפקר, ודיבר על אות ב' - ר"ת ברכה, ועל ג' וד', ובהמשך הסביר בהרחבה את הקשר בין הפרשיות בהר ובחוקותי למתן תורה - שילמדו באופן החקיקה, ו"מדבר" - שילמדו באופן ד"חטוף ואכול חטוף ושתיי, וע"י לימוד התורה פועלים שמתגלה בכל העולם כח המהוה - לא רק בכללות, אלא גם בפרטי פרטים.

בתוך הדברים ביאר בארוכה את זה שהתורה היא "מורשה" של כאו"א מישראל, וכן דיבר על ההכנה ללימוד התורה שע"י התפילה, והסיום הי' אודות ההכנות ל"תורה חדשה מאתי תצא" בגאולה האמיתית והשלימה.

כשהזכיר אודות "מעשה ידי להתפאר", התבטא באומרו שכל יהודי, גם תינוק קטן ביותר, הוא "מעשה ידי" של הקב"ה, "וואָס דער אויבערשטער ברימט זיך מיט עם" [=שהקב"ה מתפאר בו]. בסיום איחל ש"מהרה יגלה אמן כן יהי רצון", ויראו "אז משיח וועט קומען, און משיח איז שוין געקומען, און ער געפינט זיך דא, בינינו!" [=שמשיח יבוא, ומשיח כבר בא, והוא נמצא כאן, בינינו!] (באומרו את שתי המילים האחרונות בהטעמה מיוחדת).

כ"ק אדמו"ר
שליט"א התחיל
לנגן את ניגון
ההקפות לאביו
הרלוי"צ ז"ל, וסימן
לחזור על התנועה
הידועה 14 פעמים
כשמעודד בשתי
ידיו הק' בחוזק רב

אחרי שיחה זו ניגנו ניגון שמחה דשמח"ת, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בחוזק, ובאמצע החל לעודד בב' ידיו הק' יחד בתנועת שמחה מיוחדת.

בשיחה ב' ביאר את המשנה הראשונה בפרק החמישי של פרקי אבות "בעשרה מאמרות נברא העולם", דלכאורה אם הי' יכול לברוא את העולם במאמר אחד - מדוע ניתוסף שכר לצדיקים? אלא שיש כאן ב' ענינים: (א) כללות הבריאה מאין ליש שהי' במאמר אחד; (ב) פרטי הבריאה בריבוי התחלקות לפרטים ופרטי פרטים, שזה נעשה בעשרה מאמרות, והאריך בזה בהוראה בעבודת ה' - כפי שהוא גם בספירת העומר, והתבטא באומרו שאת המושג הזה צריך למסור כאשר פוגשים יהודי והלה מתעניין מה דובר, ויש לומר לו אשר לכל לראש צריך לזכור את הכלל שכל דבר בתורה הוא רצונו וחכמתו של הקב"ה, ועם זאת יש ללמוד ולהבין כל ענין פרטי בפני עצמו.

בסיום השיחה היו הוראות למעשה בפועל: להקהיל קהילות ללימוד תורה בכל שבת, ולהביא לביהכ"נ בחג השבועות גם את הפעוטות, כולל תינוקות שבעריסה, ובתוך הדברים הזכיר אודות ביהכ"נ וביהמ"ד ובית מעשים טובים של נשיא דורנו שבו עורכים "חסידישע פארבריינגען" [= התוועדויות חסידיות] וכו'. אח"כ הזכיר אודות חלוקת המשקה.

אחרי שיחה זו התקיימה חלוקת המשקה. היו 10 קנקנים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א איחל לכ"א מהמקבלים: "הצלחה רבה".

אחרי ההכרזות התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל, וסימן לחזור על התנועה הידועה 14 פעמים כשמעודד בשתי ידיו הק' בחוזק רב - אף יותר מלפני זה, וכל הקהל רקד בשמחה רבה ועצומה.

באמצע הורה לר' עדין אבן ישראל לומר "לחיים", והוסיף בחיך: "מארגן וועט מען דיר ניט געבן..." [=מחר לא יתנו לך...], ועודד לעברו את השירה. כמו"כ עודד פ"א לעבר הרב מרדכי שמואל שי' אשכנזי - מד"א דכפר חב"ד.

אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה. הקהל ניגן "שובה ה'", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה כמה פעמים. ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:55.

(מתוך דברי משיח תנש"א ח"ד, באדיבות 'המכון להפצת תורתו של משיח')

להיות

רבנים ומשפיעים מדברים
ומתוועדים על הבכך שבשיחה

אין כיסוי על נושא המשיח

הרה"ח **נוער ווגנר** - ראש ישיבת תות"ל יוהנסבורג, דרום אפריקה

כשמדברים על שיחת ש"פ בהר בחוקותי תנש"א, באופן אישי אני מיד נזכר במאורעות שהיו באותה תקופה, וממילא, הדברים דלקמן הינם בסגנון של התוועדות על השיחה.

כתוב במדרש - שהגואל הראשון, משה רבינו, "נגלה ונכסה ונגלה". דהיינו, משה רבינו בא למצרים לבשר לישראל שהגיע זמן הגאולה, ואח"כ "נכסה" - ברח למדיין ולא ראו אותו, ורק לבסוף הגיע הזמן של "נגלה" בו הוא הוציא את ישראל ממצרים. והמדרש ממשיך, שגם אצל גואל אחרון יהיו שלושת השלבים "נגלה ונכסה ונגלה": בתחילה מלך המשיח יתגלה ויבשר על הגאולה, אחר כך יהיה שלב של העלם וכיסוי, ואז ישוב ויתגלה בגאולה השלימה.

בפרטיות, ניתן למצוא בעוד הרבה ענינים מעין שלושת השלבים הללו. ואולי אפשר לומר, שגם שיחת בהר בחוקותי תנש"א היא חלק מתהליך בן שלושת השלבים.

נגלה נכסה ונגלה

בכ"ח ניסן התחיל ה"נגלה", לפחות בהרגש של החסידים. הרבי אומר שנמצאים ב"זמן זכאי" לגאולה ומוסר לנו את האחריות להביא אותה. הרבי הכניס אותנו

ל"קאך" גדול בענייני גאולה ומשיח, ובשיחות
הבאות ביאר באריכות מהי הגאולה ומה הדרך
להביא אותה.

בשיחות אלו יש "גילויים" עצומים: בש"פ תזריע-
מצורע הרבי הסביר שמשיח נמצא בזמן הגלות
ואפשר לזהות אותו - וכפי שהגמרא מספרת ש"דבי
רבי שילא אמרי שילה שמו וכו'", "כל אחד היה
דורש אחר שמו", ולא שהתלמידים חידשו זאת
אלא הרב עצמו אמר זאת. כלומר, הרבי עצמו
מגלה את העניין של משיח. באותה שיחה מגלה
הרבי את "הדרך הישרה" - לימוד ענייני גאולה
ומשיח, ומסיים בברכת 'שהחינו' על הגאולה.

בשלב מסויים שאל
הרבי: למה אנשים
לא עוברים? ואז,
סגר הרבי את דלת
הסוכה ואמר לו
בקול: יש זמנים של
גילוי ויש זמנים של
העלם. עכשיו זה
זמן של גילוי...

בשיחת אחריי קדושים הרבי מאריך לבאר את ענין הגאולה - גולה בתוספת
אל"ף, וממשיך להסביר זאת בשיחת אמור, בה פרשת השבוע אפילו לא מוזכרת,
אלא כולה עוסקת בגאולה.

ואז מגיעה תקופה של כעין "נכסה" - העלם על הענין של משיח. בשיחת ש"פ
בהו"ב, וכן בש"פ במדבר, אמנם מדובר גם על הגאולה - אבל באופן של 'כיסוי'.

עד ה"נגלה" - הגילוי בש"פ נשא. אז הייתה התוועדות שניה, פתאומית, מלאה
גילויים. הרבי דיבר על "תורה חדשה מאיתי תצא"; על ניגוני רבותינו נשיאנו
שקשורים לגאולה, ועד לניגון העשירי - הניגון של משיח; על הסעודה דלעתיד,
בה יתנו לדוד את הכוס והוא יאמר "אני אברך ולי נאה לברך" - ולסיום חילק
הרבי כוס של ברכה. מאז המשיך ה"נגלה" באופן של מוסיף והולך.

[אני הגעתי ל-770 לחג השבועות. אני זוכר את התחושה. אחרי התהלוכה חיכינו
בחוץ והרבי יצא ודיבר על זה ש"נמי לכם" בגימטריא קץ, וההתוועדויות שהיו
אז וכו'.

יצאתי לתהלוכה עם דודי הרב עמנואל שוחט, שהיה אחד המדברים הגדולים על
משיח. הוא דיבר בפלאטבוש על משיח ואנשים החלו לצחוק. זה מאוד הפריע לו,
והוא כתב על כך לרבי לאחר החג. אבל כבר בשבועות ביום השני הרבי דיבר על
כך שאנשים צוחקים מהעניין של משיח כיון שהם אנשים גלתיים].

שמעתי סיפור מהמזכיר הרב לייבל גרונר, שאחרי שמח"ת תשל"ח היו חסידים
שדאגו לבריאות של הרבי. כדי שהרבי לא יטרח, היו הרבה שלא עברו בחלוקת

כוס של ברכה ובחלוקת לעקאה, והיו שדאגו שגם אחרים לא יעברו. היתה חלוקת לעקאה בה היו כאלו שחסמו את התור בספסלים. בשלב מסויים שאל הרבי את ר' לייבל: למה אנשים לא עוברים? ואז, סגר הרבי את דלת הסוכה ואמר לו בקול: יש זמנים של גילוי ויש זמנים של העלם. עכשיו זה זמן של גילוי ויש אנשים שגורמים לי להיות בהעלם, לך תסיר את כל ההעלמות וההסתרים. כמובן שמיד הוא הלך והזיז את הספסלים...

הכיסוי מביא גילוי

מחי המשמעות של שלב הכיסוי? התשובה לזה נמצאת במאמר הראשון שהרבי הגיה אחרי כ"ח ניסן. הוא יצא לב' אייר - מאמר מערב ר"ח אייר תשכ"ח (השנה מלאו חמשים שנה לאמירת המאמר), ד"ה ויאמר לו יהונתן מחר חודש ונפקדת כי יפקד מושבך.

במאמר מבואר שישנם שני ענינים: גילוי וחסרון. ולא רק שע"י הביטול והחסרון בא הזיכרון, אלא בתוך החסרון עצמו - טמון בהעלם הזיכרון הכי גדול, רק שבינתיים זה נראה כעניין של חסרון. ולמרות שאנו לא מעוניינים בכיסוי והסתר, אבל צריך לדעת שדוקא ע"י שמתמקדים בו - מגיעים לגילוי. והחיבור של ההעלם והגילוי הוא ע"י דרגה הנעלית משניהם, עצמותו ית'.

גם בשיחה של בהר בחוקותי מדובר על חיבור של שני הפכים: שתי הדרגות שבתורה - כמו שהיא למעלה, וכפי שירדת למטה; ושני הענינים בעבודת האדם - תכלית הביטול ותכלית המציאות. וחיבורם יחד, הוא ע"י דרגא שלמעלה משניהם - גילוי שלמעלה מהתורה, שבכוחו יכול לחבר את ההפכים.

לגלות את הגאולה בתוך הכיסוי

הענין שבו רואים את הביטוי החזק ביותר לכך, הוא אהבת ישראל. אולי זו הסיבה שבכל השיחה לא נראה בגלוי הקשר לגאולה, אך כשמגיעה ההוראה אודות אהבת ישראל מבואר במפורש הקשר שלה לענין הגאולה.

גם כאן ניתן לומר באותו אופן: הכוונה אינה שעלינו להתמקד באהבת ישראל כשלעצמה, ודי בכך. במקום להתעסק בהבאת הגאולה - ישנה משימה אחרת, אהבת ישראל... באופן כזה, נישאר במצב של "נכסה" לבד. עלינו להתמקד בהוראה של אהבת ישראל באופן שיהיה ניכר בה ענין הגאולה.

כשנחיה עם אהבת ישראל מעין הגאולה ונלמד בקאך את השיחות בשבועות אלו, שנראים כ"נכסה", נגיע ל"נגה" הגדול שבגאולה האמיתית השלימה.

לגלות את הפנימיות של העולם

הרה"ח אלחנן מישולובין - חבר הנהלת ישיבת תות"ל ביתר עילית

מה הקשר?

אחד הדברים הבולטים בדבר מלכות של השבוע הוא הקשר בין התורה והעולם. התורה היא הדפתראות ופנקסאות שבהם העולם נברא ולכל דבר בתורה יש ביטוי בעולם.

זוהי הסיבה לכך שתמיד אנו רואים בהנהגתו של הרבי מה"מ, שכל דבר בעולם מיד מתקשר לאיך שהוא בתורה, כשיהודי מבקש ברכה לבעיה גשמית הוא מקבל הוראה לבדוק תפילין ומזוזות או להוסיף בקיום מצוות ולימוד תורה.

ולכאורה ניתן לשאול: מה הקשר בין השניים? מדוע לימוד תורה או שמירת שבת וכשרות יביא לכך שהחולה יבריא או שתיפטר כל בעיה גשמית אחרת?

הביאור בזה מוסבר בשיחת הדבר מלכות של שבוע זה.

עשרה מאמרות או עשרת הדיברות?

בפרקי אבות אנו לומדים את המשנה בה נאמר "בעשרה מאמרות נבראה העולם". עשרה מאמרות אלו אינם רק כח עזר לבריאת העולם בששת ימי בראשית, אלא הם הגורמים לקיומו של העולם בכל רגע ורגע. דהיינו, העולם נברא בעשרה מאמרות אלו בכל רגע מחדש.

כנגד עשרה מאמרות אלו ישנם עשרה מאמרות נוספים הנקראים בשפתינו עשרת הדיברות. עשרת הדיברות מקבילים לעשרה מאמרות והם שני דברים שלא ניתן להפריד ביניהם.

וההסברה בזה: העולם נברא באמצעות כח אלוקי שמחיה אותו, אך בדרך כלל כח זה מוסתר בכריאה ואינו בא לידי גילוי. עשרת הדיברות נותנות לנו את

כשהגיע למשנה
 "בעשרה מאמרות
 נברא העולם . .
 במאמר אחד יכול
 להבראות", עצר
 לרגע ואמר, "אוי,
 איזה עולם יפה
 היה זה אילו נברא
 במאמר אחד"

הכח ואת האפשרות לגלות בעולם את הכח האלוקי
 שמחיה אותו, שכן כל מטרת נתינת התורה בעולם
 היא לגלות אלוקות בעולם.

זהו גם ההבדל המוסבר בשיחה בין "עשרה
 מאמרות" ל"מאמר אחד", ב"עשרה מאמרות"
 מודגשת מציאות העולם המתחלקת לפרטים,
 ב"מאמר אחד" מודגש האור האלוקי המהווה את
 העולם.

דבר זה, הינו ע"ד הווארט שאמר פעם הרד"צ חן
 בעת שלמד פרקי אבות בשעת רעווא דרעווין של
 שבת, כשהגיע למשנה של "בעשרה מאמרות נברא
 העולם . . במאמר אחד יכול להבראות", עצר לרגע
 ואמר, "אך, וואס פאר א שיינע וועלט דאס וואלט געווען ווען עס ווערט באשאפן
 במאמר אחד [=אוי, איזה עולם יפה היה זה אילו נברא במאמר אחד]...

לגלות את האלוקות שבעולם

לפי זה מובן מדוע יש לתורה השפעה ממשית על כל פרט בעולם, שכן התורה
 היא זאת שמגלה בעולם שהמציאות האמיתית שלו היא אלוקות. מזה ניתן
 להבין בפשטות, שכשיהודי לומד תורה ניתן לו הכח לראות העולם את המציאות
 האמיתית שבו, ולגלות בו את האלוקות הטמונה בו.

דבר זה, שהתורה היא כח הגילוי של האמת הפנימית של העולם, מורגש בגילוי
 בתורת החסידות, שכן כשיהודי לומד חסידות הוא יכול להבין בשכלו את
 האלוקות המחיה את העולם, וממילא ניתנת לו האפשרות להרגיש זאת ולחיות
 עם זה.

ביכולתו לראות במוחש ממש כיצד כל דבר שהוא רואה או שומע הוא הוראה
 בעבודת ה' והוא חלק מהאור האלוקי הנמצא בעולם.

לגלות בעולם את הגאולה

ומענין זה ניתן ללמוד הוראה בעבודתינו עתה להביא את הגאולה האמיתית
 והשלימה:

לאחר השיחה הידועה של כ"ח ניסן תנש"א הרבי מה"מ דיבר אודות לימוד עניני
 גאולה ומשיח, והסביר שזוהי הדרך הישרה לפעול ביאת והתגלות משיח צדקנו.

בשיחת ש"פ בלק הרבי הוסיף שלימוד זה אינו רק "סגולה" לפעול את ביאת המשיח, אלא בכוחו של לימוד עניני גאולה ומשיח להכניס את הלומד למצב ורגש של גאולה עד שיתחיל לחיות משיח.

ועד"ז ניתן ללמוד מהשיחה שלנו, מכיון שהתורה מגלה בעולם את האמת והפנימיות האלוקית שבו, לכן כשלומדים עניני גאולה ומשיח בתורה זה מגלה בעולם את האמת הגאולתית שבו.

וגילוי זה מתחיל מהאדם עצמו, שהאדם נכנס למצב של גאולה, ורואה בכל דבר את הגאולה, עד שכל דבר שהוא רואה או שומע מתקשר מיד לגאולה האמיתית והשלימה.

לחיות משיח באמת

וכשהלומד מקיים זאת בפועל, הרי אחרים לוקחים ממנו דוגמא, וממנו יראו וכן יעשו רבים. ואיך רואים זאת?

רואים אצלו 'קאך' בענין, הוא מדבר על זה, הוא חי עם זה, הוא שמח להיות שייך לכל ענינים אלו ומשתדל להביא עוד יהודים למצב זה, הוא מתמלא אמונה בגאולה המתממשת לעינינו, וכל גל של חושך זמני שעובר עליו במישור הפרטי, הוא מתיחס אליו כגל חולף בדרך לגאולה, בדרך שאין ממנה חזור אלא להגיע ליעד.

ובגלל זה הוא מתאמץ יותר להתאים את אורחות חייו לשולחן ערוך ולרצונו של הרבי, עד שנהיה עבד שמח, שמח שהוא עבד, שמח שהוא חסיד, שמח לוותר לזולת, ואיכפת לו שעוד חסיד יהא גם "תורה איד" ו'א פריילעכער איד'.

וממילא המסקנא מכל הנ"ל היא החובה והזכות יחד להקדיש זמן בקבלת עול, (ואח"כ מתוך רצון) ללמוד לבד או בחברותא או בשיעור, כל אחד לפי המתאים לנפשו ולמקומו, העיקר ללמוד את הדבר מלכות ובעיון, ובדגש על לימוד בפועל ולא בזבוז זמן סביב הספר...

ולחביבותא דמילתא אולי יש להעיר ע"ד הרמז והצחות:

שבת בגימטריא דבר מלכות, וחומש דברים מרכיב את המלים דבר מלכות רבי, כשהד' והמ' נמצאים בראש וסוף התיבה וה'רבי' נמצא באמצע התיבה. ומזה נלמד שהרוצה להרגיש את הרבי בתוכו, יקיף עצמו במשך השבוע בד"מ - דבר מלכות, כמו שזה בתיבה דברים.

ב"דור השביעי" משתמשים בשכל!

הרה"ח שניאור שניאורסון - ר"מ בישיבת תות"ל רמת אביב¹

בדבר מלכות שלנו, הרבי שליט"א מלך המשיח מעביר לנו נקודה חזקה ביותר שבאמצעותה ניתן לחיות גאולה כבר עכשיו, בזמן הגלות, רק שצריך לשים לב אליה ולהתבונן בה כדבעי.

בהמשך לדבר מלכות של שבוע שעבר על החדרת הא' דאלופו של עולם בתוך העולם, הרבי מרומם אותנו להבנה יותר נעלית אודות תפקידנו כיום.

ידוע, שבכל הדורות התעסקו בעיקר בעבודת בירור המידות, ופחות בעבודת המוחין כשלעצמם. ואילו כיום, מחדש הרבי, צ"ל ההתעסקות גם בעבודת המוחין כשלעצמם, שזהו הענין שהחדרת הא' דאלופו של עולם.

והכוונה היא, להחדיר את הא' דאלופו של עולם גם בשכל הגשמי שלנו. זה הדבר מלכות בנקודה.

השכל - חיובי או שלילי?

בכדי להבין את החידוש שבשיחה יש להקדים: מסופר על אדמוה"ז שביקש פעם מהמגיד הוכחה לגילוי אליהו, וענה לו המגיד ש"שאלה כזו יכול לשאול רק ה'ליטוואק' (זה היה כינויו של אדמוה"ז אצל המגיד)... "עד אז לא היו שואלים שאלות ומחפשים הוכחות על כל דבר. אדמוה"ז חידש שכן צריך לשאול וכן לחפש הוכחות, אבל רק בשביל להסיר את המניעות ועיכובים שמצד השכל, ולא בשביל השכל לעצמו, עיקר הענין היה קב"ע. בכלל, לאורך הדורות אצל חסידים היה מקובל, להתייחס לשכל כאל דבר שיש להיזהר ממנו. ובפרט כשהחלה תנועת ההשכלה וכו' שאז ראו בבירור עד כמה השכל יכול להוות סכנה ולרחק מאידישקייט.

1) הערת המערכת: מפני תקלה טכנית ההתוועדות לא נכנסה לגליון שעבר (אמור). אנו מפרסמים אותה כעת לתועלת הקוראים.

הסידים תמיד היו מתועדים שדוקא ע"י הנחת השכל על הצד, ולהתמקד יותר בקב"ע ופחות לתת חשיבות לשכל, זוהי הדרך להגיע לדרגות הגבוהות.

והנה, כאן מגיע הרבי מה"מ ומחדש, שהעבודה היום היא דוקא באמצעות השכל! עבודת 'מוחין בעצם'.

והיינו שהדרך להגיע לכל הדרגות הגבוהות היא ע"י השכל, לא רק שהוא לא מפריע או מסוכן, אלא להיפך דוקא באמצעותו מגיעים אליהם.

ולכאורה זוהי נקודת החידוש בדבר מלכות שלנו, כפי שניתן לראות זאת במה שמביא הרבי מה"מ, שהחדרת הא' דאלופו של עולם גם בשכל האנושי,

קשורה לדרגתו של מה"מ שהוא מזרע דוד ושלמה, שזוהי דרגה שנעלית לגמרי מהבנה והשגה, והחידוש הוא היום, שזה יורד להבנה והשגה בשכל אנושי.

אם נתבונן בזה, מובא בחסידות שנפה"א יכולה להשפיע על נה"ב, אבל שנפה"ב מצד עצמה תרצה רק אלוקות? על פיצה אנחנו לא מסוגלים לוותר...

שימוש אלוקי בשכל האנושי

כדי שנבין יותר טוב את הנקודה הזו, ניתן לראות כמה דוגמאות שממחישות את הענין בצורה ברורה יותר:

א. הרבי שליט"א מלך המשיח מביא במאמר "באתי לגני" תשנ"ב, לגבי אמרתו של אדמוה"ז "איני רוצה שום דבר רק אותך בעצמך", שהיום זה שייך לכאו"א, ולכל הפחות אפס קצהו, ולא רק מצד נפה"א אלא גם מצד נפה"ב!

שאם נתבונן בזה קצת, אז ידוע מה שמוכא בחסידות שנפה"א יכולה להשפיע על נפה"ב אבל באופן של אתכפיא, אבל שנפה"ב מצד עצמה תרצה רק אלוקות? על פיצה אנחנו לא מסוגלים לוותר... אז להגיע לדרגות כאלו? וזו נקודת החידוש, שהיום באמצעות התבוננות מתאימה אפשר להגיע לזה!

אז איך עושים את זה? מובא במאמר הנ"ל, שהדרך לזה היא באמצעות נפש השכלית. מוסבר בחסידות שחוץ מנפה"ב ונפה"א, ישנה נפש נוספת שהיא ממוצעת ביניהם, והיא נקראת 'נפש השכלית', שע"י התבוננות בנפש השכלית זה משפיע על נפה"ב שגם היא תרצה אלוקות. כלומר, היום יש לנו אפשרות להגיע ע"י השכל למקומות כאלו שפעם בכלל לא יכלו להגיע לשם וודאי שלא ע"י השכל!

ב. ידוע המבואר בתניא, שכאשר יש מצב של טמטום המוח והלב אזי צריך לומר ליצה"ר "אתה רע רשע ומשוקץ וכו'", ואילו כיום אומר הרבי מה"מ שאי"צ לזה, ואדרבה, אין לומר על עצמו לשון הרע וכו'. שדבר זה נובע מהחידוש של הרבי, שהיות ויהודי היום יותר מזוכך מצד עצמו, והעבודה הנדרשת היום היא עבודת המוחין לעצמם, וממילא אין שייך ביטויים כאלו.

ג. במאמר "פרה בשלום" מלוקט ו', הרבי אומר שעצם זה שיהודי מתבונן שקיימת אצלו בחי' יחידה שבנפש, זה עצמו מגלה אותה, ופועל שיהיה פדה בשלום (דוקא) נפשי.

דוגמא 'קיצונית' לזה ניתן לראות מכיוון נוסף: מובא בחסידות שקליפת עמלק פועלת קרירות שהאלוקות לא תשפיע על הגוף, אדמו"ר הזקן כותב בתניא שיש בינונים שעבודת האתכפיא היא עבודתם כל ימיהם להילחם עם היצר הרע, ללא אתהפכא. ושוב כיום הרבי מראה ומחדש לנו שאין דבר כזה! אם יהודי יעשה קצת אתכפיא ודאי שזה יפעל ויביא אותו לאתהפכא!

מכל זה אנו רואים בצורה הברורה ביותר, איך החידוש של הרבי 'מתקדם' לאורך כל הדרך, שדוקא עבודת השכל כשלעצמו, ולא למטרת בירור המידות, פועלת ומרוממת את היהודי לדרגות הכי נעלות.

קשה להפסיק "החלטה טובה"...

ובמילים פשוטות: אם אנחנו מדברים בקשר לתמימים, אזי צריך לדעת שניתן לקחת החלטות טובות לזמן קצוב, ורואים אח"כ שלא רוצים להפסיק את זה, ולא רק מצד נפה"א אלא אפי' מצד הנפה"ב. פשוט רואים במוחש היום, איך שיהודי הוא יותר מזוכך, ואתכפיא פועלת אתהפכא. בנימה אישית, אני יכול לומר שדברים שקיבלתי על עצמי לתקופה קצרה, אח"כ לא רציתי להפסיק. פשוט גם נפה"ב מבינה שזה טוב לה. זה חידוש שלא היה בדורות הקודמים!

נקודה נוספת לסיום, בקשר לפר' אמור - עניין הדיבור: פעם בהתוועדויות, החסידים היו מוכיחים א' את השני מצד אהבת ישראל, ובאמת זה היה נכון בדורות הקודמים. אבל בדורנו, הרבי מה"מ מחדש לנו שהיות דיבור של יהודי בשבח יהודי שני מגלה אצלו את הטוב הפנימי, ואפי' שהדיבור היה רק בחיצוניות מן השפה ולחוץ, לכן כל הדיבורים גם בהתוועדויות צריכים להיות בדברי נועם וחבירות וכו' שכ"ז נובע כנ"ל מהחידוש בדור שלנו שהיום יהודי מזוכך מצד עצמו.

ודאי שאם כל א' מאיתנו יפעל בדרך הזו לחשוב טוב על עצמו ועל זולתו הן במחשבה הן בדיבור זה יורז ויביא את ההתגלות נאו תיכף ומיד ממש!

חיבור הנקודה עם ההתפשטות - גילוי העצם

א

בד"מ של השבוע מבאר הרבי בס"ז שע"י צירוף המאמר א' ועשרה מאמרות יש שלימות החיבור - דירה בתחתונים ובהע' 55 שם: "ובסגנון דספרי חקירה של גדולי ישראל: נקודה שמופשטת מהתחלקות דאורך ורוחב, וביחד עם זה, כוללת כל ריבוי ההתחלקות דאורך ורוחב כו".

והנה במאמר "שיר המעלות" תשמ"ו (מבוסס על ד"ה זה תש"ז, עיי"ש) מבאר שיש ב' סוגי 'נקודה', נקודה הכוללת ונקודה רעיונית, ונקודה רעיונית הינה נעלית יותר מנקודה הכוללת. ובלשונו הק': "דהנה יש ב' בחי' נקודה. נקודת הכתב ונקודה רעיונית. ואמיתית ענין הנקודה הוא נקודה רעיונית דוקא.

דנקודת הכתב, מכיון שיש בה ממשות. הרי היא מוגדרת בגדרי המקום דאורך רוחב ועומק. ובמילא יש בה גם קו (אורך) ושטח (אורך ורוחב). ואמיתית ענין הנקודה הוא בנקודת הרעיון דוקא. ועפ"ז מבאר שם ההפרש בין נקודה דחכמה לנקודה דכתר. דנקודת החכמה היא בחי' נקודה שיש בה ממשות. וכידוע, שנקודת החכמה נרמזת בנקודת יו"ד, שהיא נקודה שיש בה ממשות דמקום. והיינו. דע"פ תורה צ"ל אות יו"ד באיזה שטח, וגם אם יהי' קטן ביותר הרי אפשר לחלקו עוד ועוד. ובמילא יש בו גם קו ושטח. דזהו מה שיו"ד רומז על החכמה. כי גם החכמה היא אידו מציאות, ומה שהיא נקודה בלבד הוא רק לגבי ההתרחבות דבינה. משא"כ הנקודה דכתר הוא אמיתית ענין הנקודה. ע"ד נקודת הרעיון. עכ"ל.

ולכאורה מפשט הדברים בהערה הנ"ל, נראה שהכוונה בדבריו כאן היא ל'נקודת הכתב', היות שאומר שנקודה זאת כוללת את כל ה"אורך ורוחב" וכו'. אך מצד שני, בגוף השיחה אומר שע"י חיבור המאמר אחד ועשרה מאמרות כו' נעשית שלימות הדירה, כי מחברים דרגת אלוקות שלמעלה מעולם ועד לעצמותו ומהותו עם העולם, ולפי"ז לכאורה אין הכוונה לדרגה של 'נקודת הכתב', אלא ל'נקודה רעיונית'?

ב

והנה בדרגא זו 'מאמר אחד' ישנם ב' פי' - 'כתר' או 'מלכות'. ובפשטות (וכפי שמבואר בד"ה וכל בניך תשי"ד) הרי הכוונה בשיחה כאן היא כמו הפי' השני ש'מאמר אחד' הולך על מלכות, שלכן מובן מדוע נקודה זו (מאמר אחד) כולל כל האורך ורוחב (העשרה מאמרות).

וא"כ לפי"ז עוד יותר צריך ביאור המבואר בגוף השיחה, שמחברים דרגת האלוקות שלמעלה מעולם ועד לעצומ"ה, שלכאורה אי"ז מבטא את החיבור המושלם בין הפכים שהרי לא מדובר כאן על כתר ולמעלה מזה, אלא רק אודות "מלכות" (שלכאורה נכללת ב"אלוקות שבגדרי העולם")?

ואולי בכ"ז ניתן לבאר זאת בפשטות: שאכן המדובר בשיחה הוא על חיבור הנקודה הכוללת את ההתפשטות (דרגה נמוכה - מלכות) עם ההתפשטות אורך ורוחב - ה'ציר' שבבריאה, וכפי שמוכן מהע' 55 (ואף בהמשך השיחה), אלא שעי"ז (חיבור הנקודה עם ההתפשטות) מתגלה העצם שלמעלה משניהם והוא הכתר שלמעלה מהם (פי' הב' ב'מאמר אחד'). ועל כן זהו חיבור מושלם של הפכים - דרגת האלוקות שלמעלה מהעולם ועד לעצומ"ה, עם העולם³.

ג

ויש להוסיף בביאור הנ"ל ובהקדים ב' ענינים: א. בשיחה זו בס"י משתמש שוב בלשון "נקודה עצמית שלמעלה מהתחלקות לפרטים" - 'מאמר אחד', וזה גורר אותנו שוב כנ"ל לומר שלכאורה מדובר כאן על נקודה שלמעלה מהתחלקות אך כוללת את הפרטים, אף שלא כ"כ משמע מהמבואר בפנים שזהו חיבור בין ב' קצות הפכים (עד לעצומ"ה) וכנ"ל.

ולהעיר מהמבואר בלקו"ש חכ"ב שנסמן בהע' 81 בשיחה, אודות הדרגות בביטול, ומבאר ששם הפרשה מורה על ביטול במציאות שלמעלה מביטול היש, וזה ממש תואם עם משנת"ל שאף שמדובר כאן אמנם על נקודה השייכת לפרטים (נקודה

(1) ראה בביאורים לפרקי אבות פ"ה משנה א' מופיע שיחה של כ"ק אד"ש מלך המשיח שמקשר ב' פי' אלו.

(2) ובלשונו הק' שם: "...אלא שמאמר אחד הוא ספירת המל' שבו כלולים כל הספירות. ולכן הי' יכול להבראות גם במאמר אחד. אלא שהספירות כמו שהן כלולות במל' הן בהעלם ולכן נברא בעשרה מאמרות שיהי' בגילוי".

(3) ראה בארוכה אודות ענין זה - המשכת העצמות, ע"י חיבור הפכים כו' בלקו"ש ח"ט שיחה א' לפ' תבוא בסעי' ט', י', י"א.

עם ציור) מ"מ ע"ז נעשה החיבור ומתגלה נקודה שלמעלה גם מהפרטים (הנק' נקודה רעיונית) שזהו החיבור המושלם בדירה בתחתונים.

ב. בסי"ד מבאר בנוגע להוראה אודות הקהלת קהילות שגם זה הוא באופן של כלל, ופרט'. שזהו ע"ד המדובר לפנ"ז בענין מאמר אחד ועשרה מאמרות.

והנה בד"ה אתם נצבים דשנת תשמ"ז מבאר כ"ק אד"ש מה"מ שיש כלל הכולל את כל הפרטים, ולאחרי שכלל זה נמשך ומתפשט בפרטים הנה כל הפרטים עולים ונכללים בנקודה אחת שהוא כלל שלמעלה מכלל שהוא מקור לפרטים, וממשיך במאמר לקשר כ"ז עם ענין הקהלת הנה ר"ה של שנת השמיטה הוא כלל השייך לפרטים, שאח"כ במשך כל שנת השמיטה ישנה עבודה בפרטים (שהיו כלולים בכלל דראש השנה). ולאח"ז באה שנת 'הקהל' שהיא נקודה שלמעלה מכלל השייך לפרטים.

ולפי"ז שוב ניתן לומר שב'הקהל' ישנו ג"כ החיבור של הנקודה (השייכת לפרטים) עם הפרטים - אורך ורוחב, וע"י ההתפשטות והחיבור של הנקודה עם הפרטים באים לדרגה נעלית יותר נקודה עצמית - נקודה בלא ציור כלל.

וע"פ כהנ"ל שוב מתברר שאכן המדובר כאן בשיחה הוא על חיבור בין נקודה הכוללת פרטים לפרטים, אלא שע"ז מתגלה שהכל הוא בעצם נקודה אחת ללא פרטים וציור - עצם - וזהו שלימות הדירה בתחתונים.

וזהו גם מה שאומר "עד לעצמות ומהות" היינו שע"י החיבור בין הנקודה הכוללת פרטים לפרטים נעשה החיבור ביניהם ועד החיבור דעצומ"ה היינו שמתגלה שהם מציאות אחת פשוטה - אלוקות (נקודה בלא ציור).

ותן לחכם ויחכם עוד?.

הת' שמואל שי' גרזמן קבוצה, 770 בית משיח

4) וכידוע ביאורי הרבי בזה - לקו"ש ח"ו ע' 217, שם ח"ט ע' 300 ועוד, החילוק בין לשון קהל ללשון אסיפה ועל פי המבואר שם יותר יתברר שיש בהקהל את ב' הצדדים דכלל ופרטים.

5) התועדויות ח"ד ע' 376.

6) והנה מלבד המצוין לעיל אודות המושג נקודה הכוללת (ששייכת לפרטים, ונקודה רעיונית ללא ציור מד"ה של שבת שובה תשמ"ז) (המבוסס על ד"ה שיר המעלות תש"ז) נתבאר זה גם בביום השמע"צ פר"ת, וד"ה להבין ענין שמח"ת תשי"ג ועוד. ובשפה ברורה ראה גם בס' מפענח צפונות ע' 185.

7) הנושא של הקהל ונקודה הנ"ל מבוארים היטב בקובץ 'התמים' הנפלא לשנת הקהל גליון 38 ואילך, ולאח"ז נדפס גם בס' פלפולים 'כי לשמך תן כבוד' - תות"ל המרכזית 770.

תגובות

תגובות שנתקבלו במערכת לגליונות קודמים

איך מגיעים ל"תהי צדיק"?

(גליון כ"ו - פרשת אמור, מדור 'מראי מקומות')

בגליונכם משבוע שעבר במדור מראי מקומות, נתבאר בענין תיווך דברי כ"ק אד"ש מלך המשיח (בד"מ אמור), שכל יהודי יכול להגיע לדרגת צדיק, עם המבואר בתניא ש"אין כל אדם זוכה לזה". וכתבו לבאר ע"פ המובא בד"מ בהעלותך, שישנם ב' אופנים בעבודה של "עולה מאלי":

"(א) אע"פ שמצד עצמו גופו הגשמי של יהודי אינו מאיר לכתחילה . . מעבדים את הגוף ומרגילים אותו באופן שהרגל נעשה טבע שני, ועד טבע ראשון שיקיים תומ"צ "מאלי". אבל זהו כדבר נוסף על מציאותו - כיון שהוא (גופו הגשמי) מצ"ע לא הי' שייך לעבודה זו. . ." (ב) עי"ז שמגלים איך שמציאותו של יהודי - גם גופו הגשמי - קשורה עם הקב"ה, ובלשון הידוע: המציאות האמיתית של היש הנברא היא המציאות דיש האמיתי - אזי עבודת היהודי בתומ"צ (קיום רצון ה') אינה כדבר נוסף. . ."

והיינו שהרבי מדבר על עבודה באופן הב', שמלכתחילה מגלה את מציאותו האמיתית של גופו וכו'.

וראיתי להעיר, שלכאורה קצת קשה לומר שזהו הפי' בדברי כ"ק אד"ש, שהרי בהמשך לב' אופני עבודה אלו אומר כ"ק אד"ש: "שסדר העבודה צריך להיות, שתחילה - בתחילת העבודה⁸. . . צריכה העבודה להיות באופן דהרגל נעשה טבע, ע"י זיכוך הגוף; ועי"ז מגלים - את כח העצמות בגוף היהודי".

וא"כ רואים באופן ברור, שעבודה זו לגלות את מציאותו האמיתית של גופו, יכולה לבוא רק לאחר שעובד באופן הרגיל - שמרגיל את גופו לקיים תומ"צ, ושיחה זו נאמרה לאחר ד"מ אמור. א"כ כיצד ניתן לומר שכוונת אד"ש לומר שהעבודה כעת היא רק באופן הב' - לגלות את המציאות האמיתית של הגוף.

(8) ההדגשה אינה במקור.

ולענ"ד, דוחק לומר שכוננת כ"ק אד"ש שכעת, היינו בזמננו זה, ניתן להתחיל מלכתחילה לעבוד באופן הב'. היות שכנ"ל שיחה זו נאמרה לאחר ד"מ אמור.

הת' רפאל נחמן שי' טייכמן

קבוצה, 770 בית משיח

יחוס המשיח לשלמה - מסימני הרמב"ם!?

(גליון כ"ז - פרשת אמור, מדור 'להעיר': בענין משיח "מזרע שלמה")

בגליון הקודם הקשה הרה"ת מ.ש.ח. מדוע לא הביא הרמב"ם בספר הי"ד, את יחוסו של משיח לשלמה כחלק מסימני המשיח? וביאר בזה שהוא מצד הקושי לברר את פרטי היחוס לשלמה כו'.

ולא ירדתי לסוף ועומק דעתו, ממה־נפשך אם ניתן ליחס את המשיח אחר דוד המלך (שהינו מוקדם בדורו משלמה), מדוע יהיה קושי לייחסו לשלמה? ואם אכן יש צורך בכך, מדוע ישימט זאת הרמב"ם מצד קושי בעלמא!?

ולדידי אין הקושיא מתחילה כלל, דהנה בשיחה הידועה בחלק ח"י פר' בלק אודות "גדרו של משיח", מבאר כ"ק אד"ש מלך המשיח כי הסימנים אותם מביא הרמב"ם, הם אלו הסימנים הקשורים לגדרו וענינו של משיח - שלימות התורה והמצוות.

ובלה"ק: "ומאחר שגדרו וענינו של משיח הוא לא אותות ומופתים וחיודש דברים בעולם, מובן גם שלא זו היא הבחינה על אמיתתו. . מובן שהבחינה והסימן על אמיתתו הם באם ענינו בעצמו הוא תורה וקיומה - "ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות. . כפי תורה שבכתב ושבעל פה" והוא פועל את שלימות קיום המצות אצל ישראל - "ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחום מלחמות ה' כו'". עיי"ש בארוכה.

ובזה יובן שפיר, דהנה זה שמשיח הינו מיוחס לדוד, זה חלק משלימות קיום התומ"צ, היות שבזה הוא מחזיר את ענין המלוכה - שבזה תלויים כו"כ מצוות, שהרי המלוכה תלוייה בדוד. אבל זה שמשיח הינו מיוחס לשלמה, אין זה נוגע לשלימות התומ"צ וע"כ לא הביא זאת הרמב"ם כחלק מהסימנים. וק"ל.

הת' דוד שי' אקסלרוד

קבוצה, 770 בית משיח

גילוי הכח להיות צדיק מלמפרע בכל הדורות

(גליון כ"ז - פרשת אמור, מדור 'לחיות': "המתנה שקיבלנו מהרבי היום")

בגליון השבוע שעבר, בהתוועדות הרה"ח לוי יצחק ניסילביץ' שי', בקשר לחידוש הרבי בשיחת ש"פ אמור על "תהי צדיק", חידד שלא רק שהרבי מחדש בקשר למכאן ולהבא - שניתן הכח להגיע לדרגת צדיק; אלא מחדש גם מלמפרע, בקשר לעבודה שהיתה במשך כל הדורות להיות צדיק - שעבודה זו לא מוכרחת להיות ע"י מלחמה עם הגוף ונה"ב, המנגדים לעבודה, אלא יכולה להיות ע"י גילוי כח העצמות בגוף הגשמי, שאז הגוף עצמו מסייע לעבודה.

ואולי אפשר להוסיף, שענין זה עצמו (שגם בכל הדורות היה אפשר להיות צדיק ע"י גילוי כח העצמות שבגוף) הוא חלק מחידוש השיחה. שהרי לכאורה קשה: מאחר שענין זה היה קיים בעבודה במשך כל הדורות, מדוע לא מבואר כך בתניא במפורש - ששם מפורש רק סדר העבודה שירגיל את עצמו, כמלחמה עם הגוף, וזקוקים לחכות שבשיחה זו יגלה הרבי עוד סדר עבודה?

אלא שזה חלק ממהלך הביאור בשיחה, שבתוך הגולה עצמה מתגלה האל"ף - הענינים הכי נעלים, ועד נפלאות - ולכן בגאולה יאמרו "אודך הוי' כי אנפת בי", כיון ששיגו את הענינים הנפלאים שהיו קיימים כבר בגלות עצמה.

ולכן, גם כשהרבי מגיע לחידוש של "תהי צדיק", איננו מסתפק במה שמגלה שמכאן ולהבא יכולים להיות צדיקים - אלא יותר מכך: מגלה שגם היהודים שעבדו במשך הדורות בסדר העבודה הנמוך, של מלחמה עם הנה"ב וכו' - לאמיתו של דבר היו גם הם בפנימיות בדרגת צדיק, מצד הגוף עצמו.

ולפי הנ"ל יומתק גם מ"ש ב"יהי רצון" שבסיום השיחה: "הכנסת" וגילוי האל"ף ב"גולה". . כך שכפי שבנ"י נמצאים עדיין במעמדם ומצבם עכשיו ממש, בלבושים ובגדים שלהם, אפילו אם הם עדיין "בגדים צואים", כי הגאולה באה באופן שלא עכבן אפילו כהרף עין, ורק לאחרי הגאולה "ויאמר גו' הסירו הבגדים גו' מעליו", ועאכו"כ כאשר מדובר בנוגע ל"ועמך כולם צדיקים"; שברכה זו קשורה בקשר הדוק עם תוכן השיחה עצמה: לגלות איך מלמפרע, בגולה עצמה, היו הענינים הנפלאים ביותר.

הת' יוסף יצחק שי' טריאסטר
ישיבתקטנה חח"ל צפת

מראי מקומות

מקורות נבחרים להרחבת העיון
בנקודות שנתבארו בשיחה

- **כס"ב ואילך:** נתינת התורה דוקא במדבר: בלקו"ש ח"ב ע' 308 מבאר הדמיון שבין המדבר לתורה. ובשיחוי"ק תשל"ג ח"ב שיחת ש"פ במדבר (ע' 152 ואילך) שתכלית התורה לפעול דוקא במדבר.
- **בכללות המבואר בס"ה"ז:** ב' הדרגות שבבריאת העולם ובתורה, וחיבורם יחד. ראה סה"מ מלוקט ח"ג ע' קס"ג ואילך שמבאר הכלל ופרט שבתורה בהקדים החילוק והשייכות שיש בין מאמר א' לעשרה מאמרות, ע"פ משל, שזהו שלימות הדירה בתחתונים, וש"נ.
- **כס"ד:** ע"י עשה"ד מגלים העשרה מאמרות שבעולם. ראה גם כסה"מ מלוקט ח"ב ע' רב וש"נ, שם ח"ד ע' פ. ובד"ה וכל בניך תשי"ד. וכמו"כ ראה לקו"ש ח"א ע' 57 ואילך, ושם ע' 148 מבאר ההוראה מזה בעבודת ה'.
- **כס"ה:** השאלה הידועה ובהע' 39. לביאורים נוספים בקושיה זו ראה: בלקו"ש ח"ל בתחילתו וש"נ. שיחת ש"פ ראה תשמ"ו (התועדויות ח"ד ע' 323). שיחת ש"פ נצו"י תשמ"ג
- **כס"י:** בהר גדלות וגבהות, ובחוקתי לשון חקיקה. ראה בלקו"ש הנסמן בהע' 81 שמבאר הפי' דבהר ובחוקתי - התנשאות וביטול ואינם סותרים זא"ז אלא אדרבה הם תוצאה זמ"ז. וראה גם כסה"ש תשמ"ז ח"ב ע' 403 ואילך שמבאר הפי' 'צומח שבדומם' וממשיך לבאר ההוראה משמות הפרשיות.
- **כס"א:** מדבר לשון דיבור בתוספת מ' ובהע' 94. ראה הנסמן באוה"ת פ' במדבר ע' כט.
- **כס"ג:** ב' טעמים לקריאת פ' במדבר קודם עצרת. יש להעיר מהמבואר בלקו"ש ח"ד ע' 1019 ואילך אודות השייכות דפ' במדבר - המדגישה חשיבותם של ישראל (ע"י המנין) למ"ת, אך ממשיך שמנין בני"י מבטא המשכה מלמעלה למטה גם בלא עבודה, משא"כ ספה"ע שמבטאת העבודה מלמטלמ"ע [שזהו באו"א מהמבואר כאן שמנין בני"י מדגיש חשיבות עבודתם מלמעלה למעלה].

סעיפים אג

פתיחה ושאלות: הפרשיות, נתינת התורה והמדבר

השיחה נפתחת בציון הקשר שבין ראש חודש סיון - היום בו בני ישראל באו מדבר סיני, לפרשת במדבר אותה קוראים בשבוע הבא (ס"א).

ובקשר לכך מקשה:

(א) מדוע ניתנה התורה במדבר - מקום הפקר, המבטא שכביכול הקב"ה הפקיר את התורה; והרי "נתן לנו את תורתו", "מורשה קהילת יעקב", כמתנה וירושה ולא כהפקר (ס"ב)?

(ב) לכאורה היה ראוי שבשבת זו - המברכת את ר"ח סיון, בו באו למדבר - תדבר פרשת השבוע על 'במדבר'; ולא רק 'בהר סיני' ו'בחוקותי' הקשורים לנתינת התורה בכלל (ס"ג).

סעיפים דז

ביאור: "עשרה מאמרות" ו"מאמר אחד"

בכדי להבין את הקשר בין התורה למדבר, עלינו להבין קודם את ענינה של התורה בכלל ופעולתה בעולם.

הרבי מצטט את המשנה בפרקי אבות של שבת זו - "בעשרה מאמרות נברא העולם", ומביא את מאמר הזוהר שעשרה מאמרות הם כנגד עשרת הדברות; דהיינו, שהתורה מגלה שכל מציאות העולם אינה אלא ה"עשרה מאמרות", הכח האלקי שנמצא בו (ס"ד).

ומפרט שבזה גופא, בכח האלוקי שנמצא בבריאה, ישנן שתי דרגות: "מאמר אחד" - כח העצמות המהווה את הכל מאין ליש, שבו מודגש כחו ויכלתו של

בנקודה

לקראת מתן תורה, זה הזמן להבין לעומק את הנקודה שאותה התורה באה לפעול ולגלות בעולם שלנו. בכללות, מתחלקת הפעולה הזו לשניים: מצד אחד, יש לגלות שכל העולם שלנו אינו אלא ביטוי לכח האלוקי - כח העצמות, ולולא זאת אין לו כל חשיבות משל עצמו; ומצד שני, יש לגלות שגם כפי שהעולם מתחלק לפרטים שכל אחד בעל חשיבות משלו - גם אז מורגש שכל פרט ופרט הוא עוד סוג של גילוי אלוקי ייחודי.

בעצם, לאמיתו של דבר, אלו לא שני קוים סותרים. ביטול העולם לגמרי לאלוקות מתבטא - דוקא כשהוא נמשך למטה בפרטים, והמשכת אלוקות בכל פרט כוונתה היא - לגלות בעוד פרט את הביטול המוחלט.

העצמות ולא חשיבותו הפרטית של הנברא; ו"עשרה מאמרות" - גילוי צורתו וחשיבותו הפרטית של כל נברא (ס"ה).

גם בתורה ישנן שתי הדרגות: כפי שהתורה היא חכמתו יתברך, ולא נותנת חשיבות להתחלקות ולפרטי העולם; וכפי שהתורה יורדת להתלבש בפרטי העולם.

וגם בלימוד התורה של יהודי משתששלים מכך שתי ענינים: הביטול לאלוקות שבלימוד התורה, והמשכת הקדושה בפרטי העולם (ס"ו).

בכל אחד מהצדדים ישנה מעלה:

ב"עשרה מאמרות" הגילוי חודר בעולם, אך זהו גילוי נמוך יותר; ב"מאמר אחד" הגילוי גבוה יותר, אך אינו חודר בעולם. ולכן השלימות היא בחיבור שניהם: למעלה מהעולם בעולם, דירה בתחתונים (ס"ז).

סעיפים ח"א

הקשר לזמן: העלאה והמשכה, מציאות וביטול

לאחר שביאר את מעלת ב' הקוים של "מאמר אחד" (ביטול, העלאת העולם לאלוקות) ו"עשרה מאמרות" (מציאות, המשכת אלוקות למטה), והחיבור ביניהם - ממשיך ומפרט כיצד רואים אותם בעניני הזמן:

בימי הספירה: ענינה של ספירת העומר הוא הכנה לחיבור המושלם של עליונים ותחתונים במתן תורה, בהמשכת גילוי שער הנ' (מאמר אחד) בפרטי מ"ט המידות (עשרה מאמרות) (ס"ח);

ובפרט - בספירה דר"ח סיון: ביום זה נשלם עיקר בירור ההתחלקות של פרטי המידות (עשרה מאמרות), ומוכנים לקבל את הגילוי שלמעלה מהתחלקות (מאמר אחד) (ס"ט).

בפרשיות בהר בחוקותי: החיבור בין "בהר" - גובה, מציאות (עשרה מאמרות), ו"בחותי" - חקיקה, ביטול (מאמר אחד) (ס"י).

ובמיוחד בפרשת במדבר: הן חשיבותו של האדם כ'מְדַבֵּר' (עשרה מאמרות), והן ביטולו המוחלט כ'מְדַבֵּר' (מאמר אחד) (תחילת ס"א).

סעיפים י"ג התשובות לשאלות

כעת חוזר ומתריך את השאלות:

סדר הפרשיות בהר בחוקותי ובמדבר הוא מן הקל אל הכבד: שתי הקצוות של מציאות וביטול (בהר בחוקותי), וחיבורם על-ידי דרגה שלמעלה משניהם (במדבר) (סוף ס"א).

וההסבר לנתינת התורה במדבר: לא רק דרגת התורה ששייכת לעולם (עשרה מאמרות), אלא גם דרגת התורה שבבחי' הפקר, למעלה מהעולם (מאמר אחד) ניתנת לכל יהודי (ס"ב).

ממשיך ומוצא רמזים בפרשת במדבר ובקריאתה קודם עצרת, המבטאים את החיבור בין הקצוות של מציאות וביטול (ס"ג).

סעיפים י"ד המעשה הוא העיקר

ההוראות למעשה: א) הקהלת קהילות כל שבת. ב) הבאת ילדי ישראל לשמיעת עשרת הדברות בחג השבועות (ס"ד).

ויהי רצון שנזכה לקיום היעודים שבפרשיות שקוראים עתה, בגאולה האמיתית והשלימה (ס"ט).

צריך עיון

נקודות לעיון והתבוננות בשיחה השבועית

ה'עשרה מאמרות'. הרי לקמן (סעיף י"א ועוד) מבאר שבתורה עצמה יש לימוד באופן של ביטול "שהלימוד הוא בתכלית הביטול, בבחינת "תען לשוני אמרתך", כעונה אחר הקורא", וא"כ מדוע כאן זקוקים לביטול של עבודת התפילה דוקא?

בסעיף י"ב: מתרץ השאלה מסעיף ב' אודות נתינת התורה במדבר, ומבאר שישנם ב' דרגות בתורה: א. "רשות הרבים" - דרגת התורה השייכת לרבים - בני"י ולכן היא מלכתחילה ברשותם ובבעלותם של הרבים, באופן של ירושה ("מורשה קהלת יעקב"). ב. "מדבר" - התורה איך שהיא למעלה משייכות לרבים, והקב"ה 'מפקיר' אותה לבעלות הרבים.

ויש לעיין, שהרי לכאורה הקשר העצמי של ישראל עם התורה ("מורשה קהלת יעקב"), הוא עם הדרגא הנעלית ביותר של התורה - והיינו, שלאחרי שהקב"ה "הפקיר" את התורה, כל יהודי מקבל לבעלותו כ"ירושה" את הדרגה הנעלית שבתורה; וא"כ מדוע לא מתאים שהתורה תינתן ברשות הרבים?

בס"ח מבאר שענינה של ספירת העומר, הוא המשכת גילוי העצמות (-"בכבודו ובעצמו", 'מאמר אחד'), בפרטי המדות שבאדם ובעולם ('עשרה מאמרות'), ועבודה זו מתחילה "ממחרת השבת" - היינו מיד בתחילת הספירה.

לעומת זאת בס"ט משמע שבכל ימי ספירת העומר עד לר"ח סיון מאיר "גילוי אור שבערך להתחלקות דפרטי המדות", ורק לאחר מכן ע"י "הקדמת הביטול שבר"ח" ממשיכים גילוי אלוקות בלתי מוגבל. וצריך ביאור האם המשכת הגילוי הבלי גבול הוא מתחילת ספירת העומר או מר"ח סיון.

בסעיף ט': "דם", שמתפשט ונמשך בכל אברי הגוף, רומז על ה'עשרה מאמרות" שבתורה . ו"אדם", א' דם, רומז על המשכת ה"מאמר אחד" שבתורה שלמעלה מהתחלקות דפרטי הלכות התורה, "אחת דיבר אלקים", שענין זה נעשה ע"י הקדמת הביטול בעבודת התפלה.

ויש לעיין ולהתבונן, מדוע מביא את הביטול של "עבודת התפילה", שהוא דוקא פועל את חיבור ה'מאמר אחד' עם

לזכות
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
 מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ח הרב ירחמיאל שי' וזוגתו מ' חנה תחי' וב"ב:
 חי' מושקא, דבורה לאה, שיינא, מנחם מענדל,
 חוה רבקה, דוד, שיינדל גיטל, מנוחה סימא,
 צבי הירש, יקותיאל דובער שיחיו

בעלינאָו

שלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
 להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות
 לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
 ס. פאולו - ברזיל

נתרם ע"י הרה"ת ר' שמואל וזוגתו מרת שטערנא שרה שיחיו

שפריצער

לזכות

הרה"ח זמרוני זליג בן צפורה פייגא שי' ציק
 שליח כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח לבת ים - עיר הגאולה,
 ויו"ר 'האגודה למען הגאולה האמתית והשלימה'
 שיזכה תיכף ומיד לרפואה שלימה וקרובה למעלה מדרך הטבע
 לגמרי, וימשיך בהפצת בשורת הגאולה והגואל מתוך בריאות
 נכונה ועשירות מופלגה, בטוב הנראה והנגלה לנח"ר כ"ק אדמו"ר
 שליט"א מלך המשיח

